

מנהרה במודיעין עילית?

כביש 4431⁽¹⁾ עבר במהלך השנה החולפת 6 דיונים של ועדת המשנה להתנגדויות⁽⁹⁾, לשמיעת כ-600 התנגדויות שהוגשו במסגרת הליך האישור הסטטוטורי של מועצת תכנון עליונה ביו"ש⁽⁶⁾.

מספר כה רב של התנגדויות הינו חריג וחסר תקדים, ומשקף עוצמה גבוהה של התנגדות, בעיקר מצד הגופים הירוקים⁽⁸⁾. עמותות פרטיות וארגונים מוסדיים שגורסים כי הכביש יפגע במרחבי הטבע בשטח מבחינת סביבת המחיה של בעלי החיים במקום, ובמיוחד הצבי הארץ ישראלי.

חשוב לציין כי העמדה הנחרצת נגד הכביש הייתה ידועה למתכננים, וכמענה לכך במסגרת התכנון שולב גשר בגובה של כ-10 מ' מעל נחל מודיעין המאפשר את מעבר הצבאים. למרות זאת, כזכור, בשנת 2022 יזמו הירוקים דיון בוועדת הפנים והגנת הסביבה בכנסת במטרה ליצור תהודה ציבורית למאבק בכביש ולעצור את קידומו, אולם היוזמה לא צלחה והכביש המשיך להתקדם. התכנון **קבל את אשור קמ"ט (קצין מטה) רשות הטבע והגנים של יו"ש**⁽⁷⁾ ואף זכה להסכמה של ועדת התכנון העליונה ביו"ש. בחודש 8/2024, התקבלה החלטת ביניים של ועדת המשנה להתנגדויות ביו"ש⁽⁹⁾ המציפה את סוגיית אזור המחיה של הצבאים ומבקשת מצוות התכנון השלמות ומתן חלופות לתוואי שייצמצם את הפגיעה האקולוגית בשטח.

בניגוד להתקדמות בוועדת התכנון העליונה ביו"ש⁽⁶⁾,

שותפים למעקב אחר התקדמות כביש הגישה הנוסף לעיר? מילון מונחים הכרחי עבורכם:

1

כביש 4431

כביש גישה נוסף לעיר המחבר את מודיעין עילית משד' בית שמאי לכביש 443 באזור מעבר מכבים. לכביש המתוכנן כבר הוגדר מספר: 4431, והוא מהווה חלופה לכביש 446 המוביל היום לעיר מצומת שילת.

2

המנהל האזרחי

גוף צבאי שמנהל מטעם מדינת ישראל, את הפעילות האזרחית כגון פיתוח ובנייה ואיכות סביבה ביהודה ושומרון. מהווה כעין גוף מכפיל למשרדי ממשלה ומנוהל באמצעות קציני מטה לכל נושא.

3

מחוז מרכז

אחד משבעת מחוזותיה האדמיניסטרטיביים של מדינת ישראל. שטחו של המחוז 1,293 קילומטר רבוע והוא כולל רשויות רבות כמו לוד, רמלה, מודיעין וחבל מודיעין.

4

רשות הטבע והגנים

ארגון ארצי המופקד על שטחי הגנים הלאומיים ושמורות הטבע בתחום מחוז מרכז.

4.2 ק"מ

600 התנגדויות

אישורים כפולים מ-2 רשויות ממשלתיות מאשרות

3 רשויות מקומיות שהכביש יעבור בשטחן כביש אחד.

רשות הטבע והגנים⁽⁴⁾ במחוז מרכז⁽³⁾, אשר הכביש המדובר עובר גם בשטח המצוי תחת אחריותה, הובילה התנגדות נחרצת לתוואי המוצע. נציגיה אף סירבו להיפגש עם ראש העיר בנושא. רשות הטבע הינה גוף ממשלתי רשמי, והתנגדותם היוותה אבן נגף משמעותית בקידום הכביש, והייתה חשיבות קריטית ליצור עמם שיתוף פעולה.

בערב תשעה באב, חל מפנה: לראשונה נענו נציגי רשות הטבע והגנים לדרישת ראש העיר להיפגש עמם בנושא. בשל החשיבות הקריטית של העניין התקיימה הישיבה במועד לחוץ זה. **בעקבות הישיבה, הושגה פריצת דרך בהסכמה לשיתוף פעולה מצד רשות הטבע והגנים, כאשר נציגיה ציינו כי 'למודיעין עילית יהיה כביש'. הרעיון שעלה הוא מנהור שיתחבר לגשר מתחת לפני השטח עד ליציאה באזור כפר רות, כדי לאפשר מעבר בעלי חיים ולצמצם את הפגיעה האקולוגית.**

חלופת המנהור כרוכה כרוך עלויות גבוהות במיוחד אולם אין ברירה, לא ניתן להתקדם ללא תמיכת רשות הטבע. תכנית זו מונחת כרגע על שולחן המתכננים העמלים להגיש תוואי שיפחית את עצמת ההתנגדות של הירוקים, עד לאישורה ע"י הוועדה⁽⁵⁾.

כאמור לאחר הדיונים בוועדה לתכנון מחוז מרכז⁽³⁾, עדיין צפוי הליך ממושך והתנגדויות נוספות, אך אנו סבורים כי שתוף הפעולה עם רשות הטבע יוביל לפריצת דרך, ויהווה עילה מוצדקת במידה וארגוני הירוקים יגישו בעתיד תביעות בבתי משפט נגד הקמת הכביש.

5 ועדה לתכנון ובנייה מחוז מרכז

זרוע של מינהל התכנון (שפועלת תחת משרד הפנים) שדנה בתוכניות בינוי, ובסמכותה לאשר ולתת תוקף לתכניות במדינת ישראל בתחום מחוז מרכז.

6 ועדת תכנון עליונה ביו"ש

זרוע של המנהל האזרחי מטעם הצבא שבסמכותה לאשר ולתת תוקף לתכניות בתחום מחוז יהודה ושומרון.

7 קמ"ט רשות הטבע והגנים ביו"ש

קצין מטה הממונה מטעם המינהל האזרחי והמופקד על ניהול שטחי הגנים הלאומיים ושמורות הטבע בתחום מחוז יהודה ושומרון.

8 הגופים הירוקים

ארגוני סביבה שמאלניים אשר משקפים אג'נדה של קדום ערכי איכות סביבה והתנגדות לבנייה וסלילת כבישים באזורי טבע.

9 ועדת התנגדויות

הגשת התנגדויות הינה חלק מהליך התכנון בוועדה לתכנון ובנייה. הוועדה מאפשרת לבעלי עניין הרואים עצמם נפגעים מהתוכנית להגיש הסתייגויות ולהשמיע את התנגדותם. בכל ועדת תכנון קיימת ועדת משנה להסתייגויות- הן בוועדה של מחוז מרכז והן בוועדת התכנון העליונה ביו"ש.